

مروری گذرا بر عوارض و اپیدمیولوژی اعتیاد در ایران و جهان

یاسر زارعی کردشولی^۱، سجاد زارعی^۱، علی زارعی^۲، مریم سهرابی^۳

۱. دانشگاه آزاد اسلامی، واحد آباءه، آباءه، ایران
۲. باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، واحد آباءه، دانشگاه آزاد اسلامی، آباءه، ایران
۳. دانشکده پرستاری حضرت زهرا(س)، آباءه، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران

سابقه و هدف: اعتیاد شامل وابستگی دارویی است که در آن مصرف یک دارو یا یک خانواده دارویی برای فرد اولویت بیشتری پیدا می‌کند. در ایران نیز استفاده از تریاک از چند هزار سال قبل به عنوان ماده‌ی دارویی و شفابخش رایج بوده و از حدود قرن دهم هجری قمری مورد سوء مصرف قرار گرفته است. آمارهای جهانی حاکی از شیوع ۲۰۰ میلیونی اختلال وابستگی به مواد مخدر است. بر پایه گزارش اداره مواد و جرائم سازمان ملل، نسبت زنان در جمعیت مصرف‌کننده مواد از ۱۰٪ در کشورهای آسیایی تا ۴۰٪ درصد در کشور های اروپایی می‌باشد. حدود دو میلیون نفر از جمعیت ایران مبتلا است و حدود ۴۴ میلیون در معرض خطر هستند. ایران، قزاقستان و سپس روسیه سفید به ترتیب بیشترین آمار اعتیاد در جهان را دارند. در ایران نسبت زنان به مردان معتاد به مواد شبه افیونی را ۱۲ به ۳۲ تخمین زده اند که اکثر آنها برای تامین محل سکونت تن فروشی کرده، بیشتر مواقع روابط جنسی ناایمن داشته اند و از خشونت شرکای جنسی خود رنج می‌برند.

روش جستجو: مطالعه حاضر یک مقاله مروری است که با بررسی متون و نیز جمع بندی مقالات تجربی متعدد به بررسی عوارض و اپیدمیولوژی اعتیاد در ایران و جهان پرداخته است. برای انجام بررسی متون از منابع اصیل انگلیسی در پایگاه های Science Direct ، Pub med, Google Scholar و نیز از کلید واژه‌های معادل در بانک های الکترونیکی فارسی شامل پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی (SID)، بانک اطلاعات مقالات علوم پزشکی ایران (Iran medex)، پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایرانی (Iran Doc)، بانک اطلاعات نشریات کشور (Magiran) و همچنین با مراجعه به آرشیو مجلات کتابخانه و بررسی منابع در دسترس فارسی و مقالات چاپ شده در مجلات علمی پژوهشی فارسی انجام شده است.

یافته‌ها: اعتیاد یک معضل جهانی است که به سرعت در حال گسترش است و با بسیاری از بیماری‌ها و ناهنجاری‌های فردی و اجتماعی در ارتباط می‌باشد

نتیجه گیری: درمان و به ویژه پیشگیری از اعتیاد تاثیر بسزایی در اقتصاد، سلامت فردی و اجتماعی و بهداشت جهانی دارد.

کلمات کلیدی: اعتیاد، اپیدمیولوژی، مواد مخدر، تریاک